

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 10 december 1990 door de Gemeenschapsminister van Cultuur verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende de subsidieregeling van verenigingen van amateuristische kunstbeoefening in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk", heeft op 8 januari 1991 het volgend advies gegeven :

STREKKING VAN HET ONTWERP.

Het ontwerp strekt ertoe een nieuw juridisch subsidiëringsskader uit te werken ten gunste van de verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening.

Het zal in de plaats komen van het decreet van 20 februari 1980 houdende de rijkssubsidieregeling van de Nederlandstalige organisaties van amateuristische kunstbeoefening, dat door artikel 25 van het ontwerp wordt opgeheven.

OPMERKINGEN AANGAANDE DE TEKST.

Gelet op het korte tijdsbestek dat hem wordt toegemeten, beperkt de Raad van State zijn advies tot de volgende opmerkingen.

A. Algemeen.

1. Op taalkundig gebied kan op het ontwerp heel wat kritiek worden uitgebracht.

De tijd ontbreekt echter om de vinger op alle taalfouten te leggen en/of om telkens een betere redactie van de tekst voor te stellen. Zulks is trouwens niet de taak van de Raad van State. Deze verstrekt voornamelijk een juridisch advies. Hij moet daarbij weliswaar erover waken dat een juridisch correcte, duidelijke en ondubbelzinnige taal wordt

.../...

gebruikt, doch hij moet noch kan daarbij dat doen wat normaliter tot de opdracht van de administratie zelf behoort.

Het kan volstaan te wijzen op de volgende, flagrante voorbeelden :

- de purismen "toelage", "betoelagen" en "betoelaging" zijn uit den boze. Men vervange ze door "subsidie", "subsidiëren" en "subsidiëring";
- men schrijve "dit" decreet in plaats van "onderhavig" decreet;
- "voorzien" wordt in het ontwerp meermaals aangewend in de betekenis van het Franse "prévoir". Men schrijve in plaats daarvan "bepalen", "voorschrijven", enz., eventueel "voorzien in";
- een enkele maal wordt de term "nevenambachtelijk" gebruikt, waar het blijkbaar "nevenambtelijk" moet zijn.

2.Een indeling in een groter aantal - kortere - artikelen zou het ontwerp overzichtelijker maken en het risico van verkeerde of onvolledige verwijzingen en aanhalingen verminderen. Met name de artikelen 8, 12, 13, 17 en 24 zijn te lang. Voor artikel 8 wordt hierna een voorstel tot opsplitsing gedaan.

Er kan in casu trouwens worden vastgesteld dat alle artikelen die in paragrafen zijn ingedeeld, zonder veel moeite

.../...

kunnen worden uitgesplitst in zoveel afzonderlijke artikelen als zij paragrafen tellen, op één of twee uitzonderingen na.

Men bedenke hierbij dat de indeling van een tekst in artikelen in wezen niets meer is dan een nummering van paragrafen, bedoeld om de raadpleging ervan te vergemakkelijken, en niet een systematische schikking. Dit laatste wordt door een indeling in hoofdstukken, afdelingen, e.d. gerealiseerd.

3. In verwijzingen naar een ander artikel van het decreet moet niet worden gepreciseerd dat het gaat om een artikel "van onderhavig (lees : dit) decreet"; dezelfde opmerking geldt mutatis mutandis voor verwijzingen in een bepaald artikel naar een andere bepaling van hetzelfde artikel.

B. Bespreking van de artikelen.

Artikel 3.

1. Verscheidene, verder in de tekst voorkomende begrippen, zoals "plaatselijke werking", "provinciale spreiding van de werking", "provinciale geledingen", "nevenambtelijke" en "autonome streekvereniging", waarvan niet altijd duidelijk is wat zij precies betekenen, zouden ofwel vooraan

.../...

in de tekst, en dan meer bepaald in artikel 3, ofwel in de bepaling waar zij voor het eerst worden aangewend, nader moeten worden omschreven.

2. Het voorlaatste en het laatste lid van artikel 3 betreffen de erkenning en horen dan ook thuis in hoofdstuk III dat over die aangelegenheid handelt.

3. In het laatste lid is er sprake van een minimum-norm van veertig aangesloten actieve groepen, in de commentaar bij de artikelen van de memorie van toelichting van een minimumnorm van slechts twintig. Volgens de gemachtigde van de Vlaamse Executieve wordt wel degelijk een minimumnorm van veertig bedoeld.

Artikel 4.

1. Voorgesteld wordt het tweede lid van het 4E als volgt te redigeren :

"Wanneer het een landelijke vereniging betreft, moeten ten minste vier van deze leden in vier verschillende provincies wonen. Wanneer het ..., moeten deze leden in Brussel-Hoofdstad wonen".

.../...

2. Betreffende het 6E en het 7E moet worden opgemerkt dat, ingevolge artikel 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, tot de inwerkingtreding van de wet bedoeld in artikel 50, § 2, de vigerende bepalingen betreffende de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies, van overeenkomstige toepassing zijn op de Gemeenschappen en de Gewesten. Dat geldt met name voor het koninklijk besluit nr. 5 van 18 april 1967 betreffende de controle op de toekenning en op de aanwending van de toelagen. De daarin vervatte regels kunnen door de decreetgever niet opnieuw worden geformuleerd (1). Het 6E en het 7E van artikel 4 moeten dan ook worden weggelaten.

Artikel 5.

Deze bepaling verleent aan de Vlaamse Executieve een algemene delegatie strekkende tot het bepalen van de formaliteiten voor het verlenen, het opheffen, enz., van de erkenning.

Aangezien het ter zake zonder twijfel gaat om een culturele aangelegenheid waarop de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen

(1) Wat deze echter niet verbiedt eventueel bijkomende regels te stellen.

gewaarborgd wordt, van toepassing is (2), moet het ontwerp aan de voormelde wet worden getoetst (3).

Aangezien het ontwerp in hoofdzaak betrekking heeft op de erkenning en de subsidiëring van overkoepelende, landelijke verenigingen (4), is ter zake artikel 11 van de voormelde wet van 16 juli 1973 van toepassing. Dat artikel luidt als volgt :

"Art. 11. Wanneer het gaat om erkende instellingen die activiteiten uitoefenen gericht op een gehele cultuurgemeenschap, bepaalt het decreet dat de financiële tegemoetkoming van de overheden gelijktijdig omvat :

(2) De genoemde wet is, luidens haar artikel 2, immers onder meer van toepassing op alle overheidsmaatregelen genomen inzake de culturele aangelegenheden als bedoeld in artikel 2 van de wet van 21 juli 1971 betreffende de bevoegdheid en de werking van de Cultuurraden voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap en voor de Franse Cultuurgemeenschap, en dat artikel 2 vermeldt onder 8E en 10E als culturele aangelegenheid : "8E permanente opvoeding en culturele animatie"; en "10E de vrijetijdsbesteding en het toerisme". De opsomming van artikel 2 van de wet van 16 juli 1973 werd vervangen door de opsomming opgenomen in artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

(3) De wet van 16 juli 1973 werd uitgevaardigd op grond van artikel 59bis, § 7, van de Grondwet en is derhalve bindend voor de Gemeenschappen.

(4) Cf. de memorie van toelichting, algemeen deel, punt 5, luidens welke als subsidieerbare structuur enkel de landelijke vereniging erkend wordt.

.../...

- de subsidiëring van een kern van personeelsleden;
- de jaarlijkse toekenning van een basistoelage voor de werking;
- de subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten.

De voorwaarden en de procedure van erkenning worden naargelang van het geval bij wet of bij decreet vastgelegd".

Artikel 5 van het ontwerp is duidelijk in strijd met het tweede lid van die bepaling. Het moet worden vervangen door een tekst waarin de Vlaamse Raad zelf de formaliteiten voor het verlenen, enz., van de erkenning vaststelt.

Artikel 6.

Het is wenselijk dat wanneer de intrekking van een erkenning wordt overwogen, aan de betrokken vereniging de mogelijkheid zou worden geboden haar belangen te verdedigen vooraleer een beslissing wordt genomen.

Om dezelfde redenen als die uiteengezet bij artikel 5, moeten al de nadere regelen met betrekking tot de intrekking van de erkenning in het decreet zelf worden opgenomen.

.../...

Artikel 7.

Nogmaals om dezelfde redenen, moeten de voorwaarden waaronder en de procedure volgens welke sancties kunnen worden getroffen, in het decreet zelf worden vastgelegd.

Overigens verdient het aanbeveling dat de sancties in het decreet zelf zouden worden opgesomd.

Die regeling, in zoverre zij sancties stelt op het niet aanwenden van de subsidies voor het doel waarvoor zij werden verleend, zal alleszins niet strijdig mogen zijn met de nationale regeling inzake aanwending van de subsidies die, krachtens artikel 71 van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989, op de Gemeenschappen en de Gewesten van toepassing is, inzonderheid het eerder vermelde koninklijk besluit nr. 5 van 18 april 1967.

Artikelen 8, 12 en 24.

De indeling in 1E, 2E ... dient om een opsomming aan te duiden. Wanneer dat, zoals in casu, niet het geval is, wordt het artikel of de paragraaf zonder meer in leden ingedeeld.

.../...

Artikel 8.Paragraaf 1, inleidende zin.

De woorden "aan de volgende bepalingen voldoen" mogen worden geschrapt.

Paragraaf 2, 2E.

In tegenstelling met wat deze bepaling laat uitschijnen, worden de actieve groepen volgens de gemachtigde van de Vlaamse Executieve niet afzonderlijk erkend. De tekst zou dan ook in die zin moeten worden aangepast.

Paragraaf 3, 1E.

Volgens de gemachtigde van de Vlaamse Executieve is er een verplichting tot erkenning wanneer, in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, de autonome streekvereniging twintig aangesloten actieve groepen telt - en zulks uiteraard in zoverre ook aan de andere erkenningsvoorwaarden is voldaan - dit in tegenstelling tot wat het woord "kan" doet uitschijnen.

De betreffende bepaling en het eerste lid van het aansluitende 2E zouden dan ook, om die en andere redenen, beter als volgt kunnen worden geredigeerd :

"§ 3. In het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad moet een autonome streekvereniging om te worden erkend bovendien ten minste twintig aangesloten actieve groepen tellen die een werking ontplooiën in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

.../...

Een dergelijke vereniging kan, in afwijking van § 2, 1E (lees : eerste lid), ook groepen die reeds bij een erkende landelijke vereniging aangesloten zijn, in aanmerking doen nemen voor haar erkenning en subsidiëring".

Paragraaf 4, derde lid.

Men schrijve "medegedeeld" in plaats van "aangekondigd".

Paragraaf 5.

Wat onder "provinciale geleding" dient te worden verstaan zou moeten worden omschreven in het decreet. Volgens de gemachtigde van de Executieve wordt een provinciale geleding van een landelijke vereniging niet afzonderlijk erkend, doch kan deze wel voor subsidiëring in aanmerking komen. Deze bepaling zou beter worden ondergebracht in hoofdstuk IV.

Een normale interpretatie van paragraaf 5, samen met de andere paragrafen van artikel 8, leidt tot het besluit dat de subsidie toegekend aan een provinciale geleding, bovenop de subsidie toegekend aan de landelijke organisatie waarvan die provinciale geleding deel uitmaakt, komt, ook al werden de actieve groepen behorend tot de betreffende provinciale geleding reeds meegerekend ten aanzien van de erkenning en de subsidiëring van de landelijke vereniging.

De gemachtigde van de Executieve bevestigt dat die interpretatie de juiste is.

.../...

De vraag rijst wat in het 3E de juiste betekenis is van de woorden "deelneemt aan het bestuur".

Volgens de gemachtigde van de Vlaamse Executieve betekent dit dat de provinciale geleding ten minste een vertegenwoordiger moet hebben in de raad van bestuur van de landelijke vereniging. Het is dan ook te verkiezen dat zulks uitdrukkelijk wordt verwoord in de tekst.

Paragraaf 7, 2E.

Zoals vooraan in dit advies is vermeld, moet de term "provinciale spreiding" in het decreet worden gedefinieerd.

Overigens kan de voorliggende bepaling duidelijker als volgt worden geformuleerd :

"Onverminderd het bepaalde in § 3 ten aanzien van de autonome streekvereniging in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, kan een vereniging ... (verder zoals in het ontwerp)".

Algemeen.

Het verdient de voorkeur dit artikel op te splitsen in meerdere artikelen, en wel op de volgende wijze :

- artikel 8, § 1, blijft;
- artikel 8, § 7, wordt artikel 8, § 2;
- artikel 8, § 3, blijft;
- artikel 8, § 2, wordt artikel 8, § 4;
- artikel 8, § 4, wordt artikel 9;

.../...

- artikel 8, § 5, wordt artikel 10, of wordt overgeheveld naar hoofdstuk IV;
- artikel 8, § 6, wordt artikel 11 (of 10);
- artikel 8, § 8, wordt overgeheveld naar hoofdstuk IV, daar het thuishoort in de subsidieregeling.

Nog beter ware, overeenkomstig hetgeen onder punt 2 van de algemene opmerkingen van dit advies werd uiteengezet, van de betreffende paragrafen bovendien afzonderlijke artikelen te maken. Alle of de meeste artikelen van het ontwerp zullen dan wel moeten worden vernummerd.

Artikel 12.

Paragraaf 1.

Wat onder "nevenambtelijk" dient te worden verstaan, zou moeten worden omschreven in het decreet. Volgens de gemachtigde wordt hiermee de tewerkstelling bedoeld van een persoon die reeds een ander, voltijds of deeltijds, ambt uitoefent.

Paragraaf 5.

Volgens de gemachtigde kan een vereniging enkel overschakelen van subsidiëring op basis van weddeschalen naar deze op basis van een forfaitair bedrag, en zijn bijgevolg de woorden "of bij het in dienst treden van een nieuw personeelslid" overbodig.

.../...

Paragraaf 6, 2E.

Daar de wet van 2 augustus 1971 hier de eerste keer ter sprake komt, moet zij met haar volledig opschrift worden vermeld.

In het eerste lid schrijve men "maximumbedrag" in één woord.

Naar het zeggen van de gemachtigde van de Vlaamse Executieve, is het bedrag vermeld in het 1E een "actueel" bedrag, dat aan een spilindex gekoppeld zal worden. Welke spilindex dat zal zijn, kon nog niet worden medegedeeld.

Het 2E zal dan ook in die zin moeten worden aangevuld.

Paragraaf 7, 2E, tweede lid.

Naar hetgeen werd bevestigd door de gemachtigde van de Executieve, moet "345" worden vervangen door "346".

Paragraaf 7, 4E.

Het woord "algemeen" kan worden weggelaten.

Algemeen.

Ook dit artikel kan, zoals artikel 8, worden opgesplitst in zoveel artikelen als het paragrafen telt, de paragrafen 1 en 2 eventueel uitgezonderd.

Zelfs zou paragraaf 7 in verschillende artikelen of op zijn minst in verschillende paragrafen gesplitst kunnen worden.

Artikel 15.

De paragrafen 2 en 3 kunnen worden samengevoegd tot één lid, dat dan het tweede lid wordt.

Het zou beter als volgt kunnen worden geredigeerd :

"De autonome streekverenigingen, behalve die van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, kunnen geen subsidie voor personeel ontvangen. Voor die laatste verenigingen worden de normen inzake het aantal aangesloten actieve groepen, zoals bepaald in het eerste lid, gehalveerd".

Artikel 17.

In paragraaf 2 schrijve men "sub § 1, 3E" in plaats van "sub 3E van onderhavig artikel", of, indien artikel 17 wordt opgesplitst, wat aan te bevelen is, "sub artikel ..., 3E".

De respectieve draagwijdte en de onderlinge samenhang van de artikelen 17, § 4, en 21, in zoverre in beide bepalingen sprake is van berekeningen "op basis van het aantal aangesloten actieve groepen" zijn de Raad van State niet duidelijk, te meer daar in de ene bepaling sprake is van "de prestaties zoals bedoeld sub (artikel 17) § 1, 3E en 4E" terwijl het in de andere bepaling gaat om "de werkingstoelage, zoals bepaald in artikel 17, § 1, 2E, 3E en 4E".

Artikel 19.

Men schrijve "de artikelen" in plaats van "artikel".

Volgens de gemachtigde van de Vlaamse Executieve, zal deze laatste verplicht zijn de betreffende bedragen aan de evolutie van het indexcijfer aan te passen. Men schrijve dan ook "past aan" in plaats van "kan aanpassen", onverminderd een eventuele toepassing van artikel 10.

Deze bepaling zou dienen te worden aangevuld met de woorden : "overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2 augustus 1971".

Ook hier dient te worden bepaald aan welke spilindex de bedragen gekoppeld zullen worden.

Artikel 20.

Artikel 8, § 8, zou beter hier worden opgenomen.

.../...

Artikel 21.

Men schrijve "de artikelen" in plaats van "artikels".

Artikelen 22 en 23.

Deze artikelen kunnen beter worden samengevoegd.

Artikel 24.Paragraaf 1.

Het is niet duidelijk wat de juiste betekenis is van het "automatisch erkend" worden, in aanmerking genomen dat de betreffende verenigingen daarvoor luidens dezelfde bepaling ook moeten voldoen aan de bepalingen van het ontwerp-decreet.

Volgens de gemachtigde van de Vlaamse Executieve is het de bedoeling dat die verenigingen geen nieuwe aanvraag zullen moeten indienen.

Overigens ware het wenselijk een termijn te stellen gedurende welke de verenigingen erkend onder de gelding van het decreet van 1980, de gelegenheid zullen hebben om aan te tonen dat zij aan de voorwaarden van het nieuwe decreet voldoen, en te bepalen dat zij gedurende die termijn, of zolang over hun aanvraag niet is beschikt, voorlopig erkend blijven.

.../...

Paragraaf 2, 2E, b), laatste streepje.

Men schrijve "1971" in plaats van "1981".

De kamer was samengesteld uit

de Heer	: J. NIMMEGEERS,	kamervoorzitter,
de Heer	: J. DE BRABANDERE,	staatsraden,
Mevrouw	: M. VRINTS,	
de Heren	: F. DE KEMPENEER,	assessoren van de
	J. GIJSSELS,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	: F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. SEUTIN, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. K. VERMASSEN, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

J. NIMMEGEERS.